

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

Kvinnor och mäns attityder till pensionssystemet.

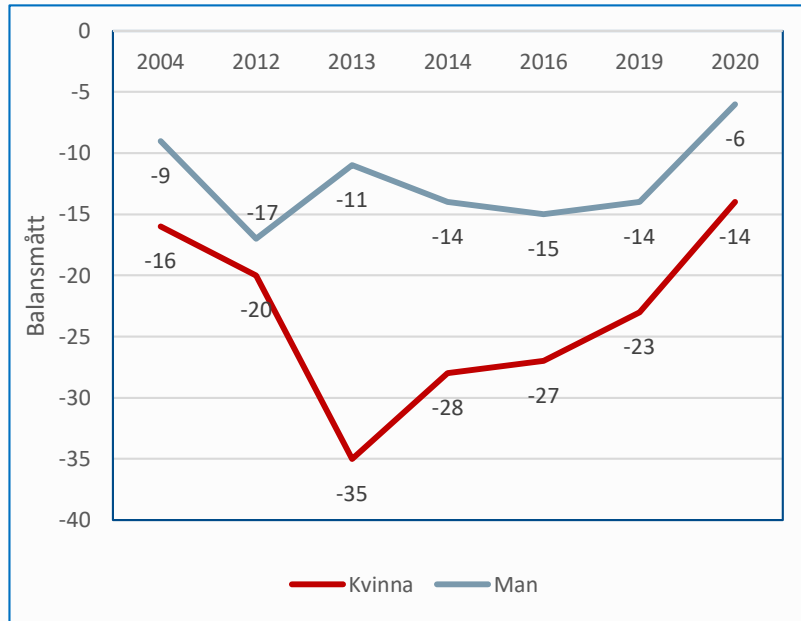
Presentation vid Kvinnolobbyns hearing om jämställda pensioner 9 juni 2021

MARIA OSKARSON, STATSVETENSKAPLIGA INSTITUTIONEN

Bakgrund

- Forskningsprojektet "Förtroende som feedback – hur policyförändringar och kunskap påverkar förtroendet för socialförsäkringarna" (finansierat av Försäkringskassan 2020-2022)
- Den nationella SOM-undersökningen 2020, Göteborgs universitet
- Frågor om det offentliga/statliga pensionssystemet (785 kvinnor, 751 män)
- Del av större frågebatteri som också frågar om sjukförsäkring och arbetslöshetsförsäkring (Se vidare kapitlet "Litar svenska folket på socialförsäkringarna?" i årets SOM-antologi "Ingen anledning till oro(?)", publiceras 23 juni www.gu.se/som-institutet)

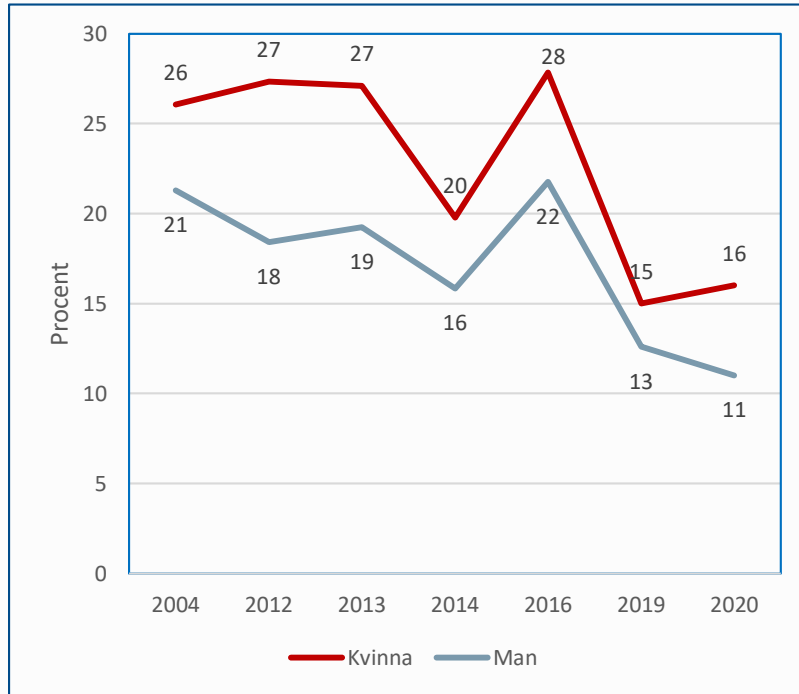
Nöjda med pensionssystemet? Andel nöjda minus andel missnöjda bland kvinnor och män

- Bland både kvinnor och män är fler missnöjda än nöjda
- Kvinnor är genomgående mer missnöjda än män
- Missnöjet bland kvinnor var som störst 2013, då också skillnaden mellan kvinnors och mäns bedömning var som störst

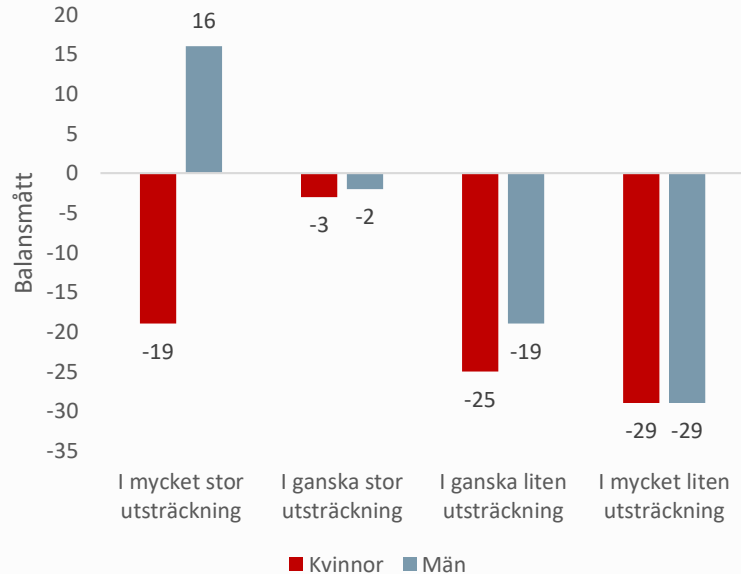
Frågans formulering var: Hur nöjd är du med hur följande offentliga försäkringssystem fungerar? Pensionssystemet. Ingen uppfattning ej med.

Andel utan uppfattning om pensionssystemet

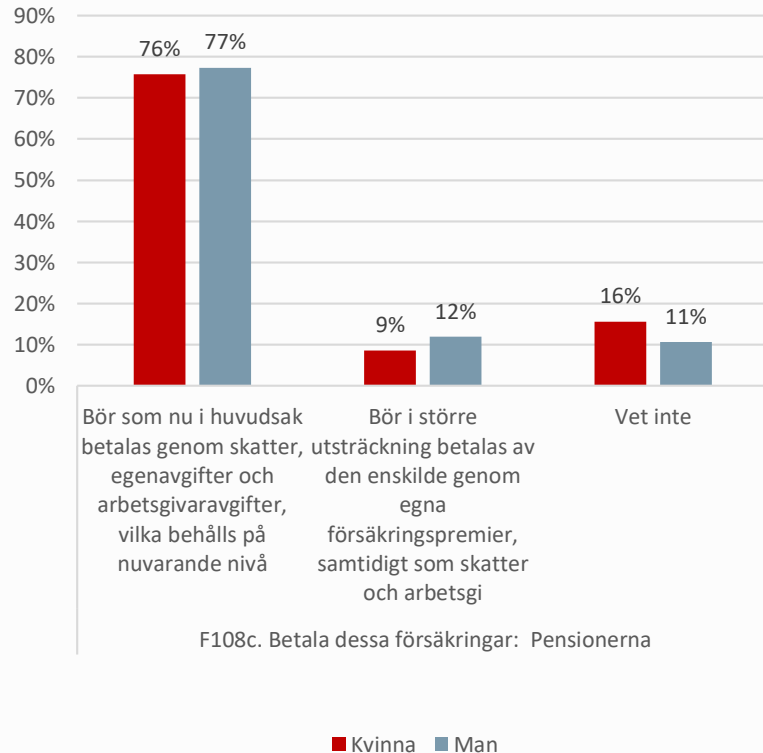
- En hög andel som svarat "ingen uppfattning" om pensionssystemet, men det minskar
- Kvinnor svarar "ingen uppfattning" i högre utsträckning än män
- På en fråga om hur väl de känner till hur pensionssystemet fungerar anger 40% av kvinnorna och 34% av männen att de har dålig kännedom (mycket + ganska)

Kännedom spelar roll för hur nöjd man är med pensionssystemet (balansmått)

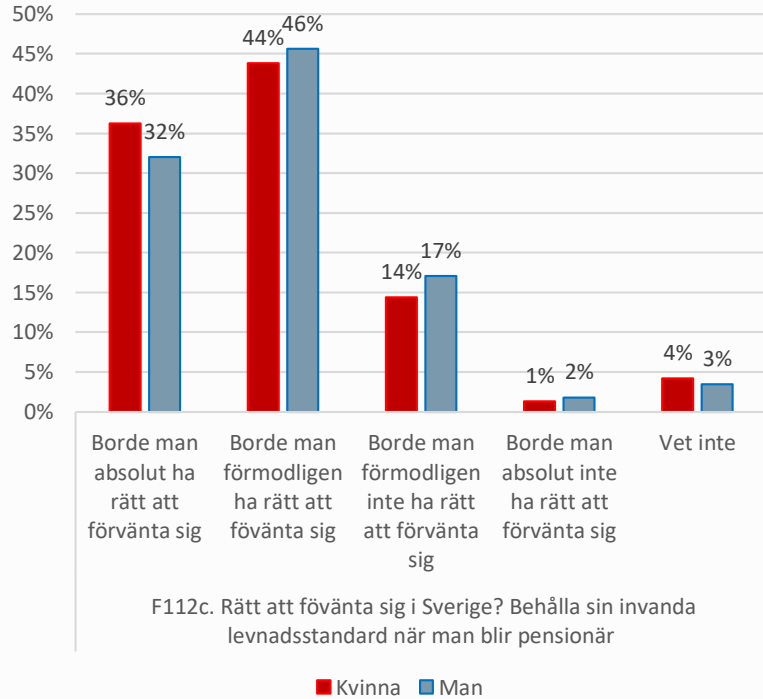
- Bland kvinnor är de med god kännedom övervägande missnöjda, medan bland män är de med god kännedom övervägande nöjda
- Bland både kvinnor och män är de med sämst kännedom mest missnöjda

Finansiering – stöd för skattefinansierat pensionssystem

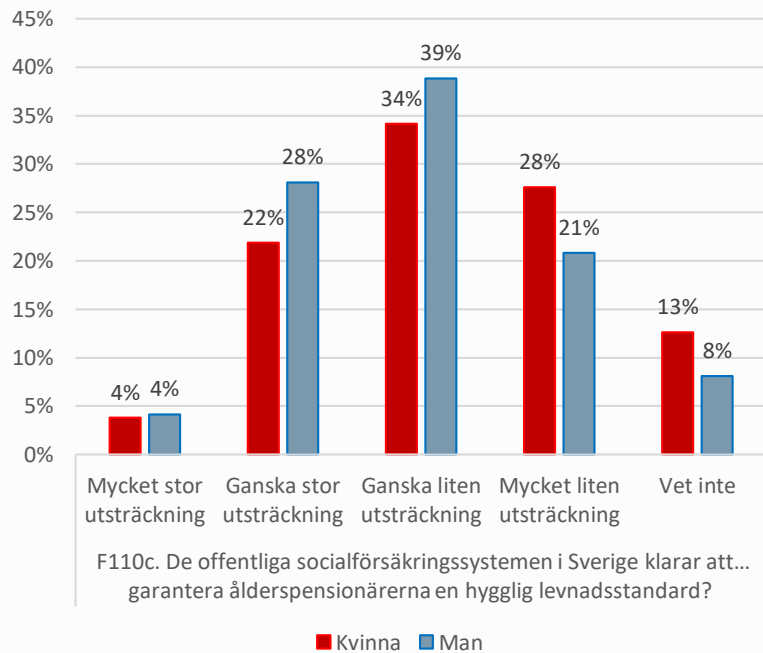
- Starkt stöd för nuvarande finansieringsform genom skatter och avgifter
- 9% av kvinnorna och 12% av männen föredrar finansiering i större utsträckning av den enskilde och att skatter och avgifter sänks
- Kvinnor svarar i något högre utsträckning ”vet inte”

Normativ uppfattning – vad borde man ha rätt till?

- De allra flesta tycker att man borde ha rätt att behålla sin invanda levnadsstandard när man blir pensionär
- Små könsskillnader
- Av kvinnorna tycker 36% att man absolut borde ha rätt att förvänta sig detta, av männen är det 32%.

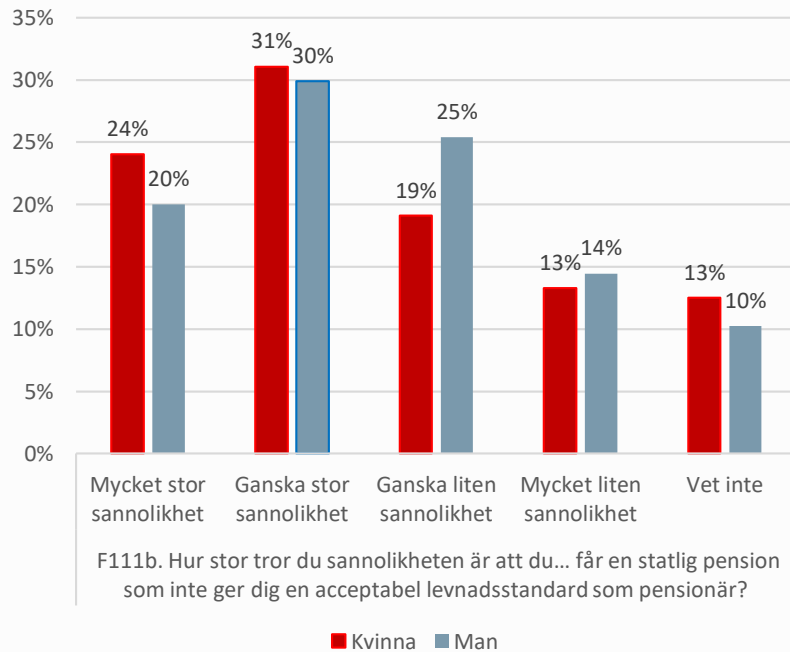
Kapacitet – klarar pensionssystemet att garantera en hygglig levnadsstandard?

- Tilltron till att pensionssystemet klarar att ge pensionärerna en hygglig levnadsstandard är ganska låg
- Fler kvinnor än män tycker att pensionssystemet klarar att ge pensionärerna en hygglig levnadsstandard i mycket låg utsträckning

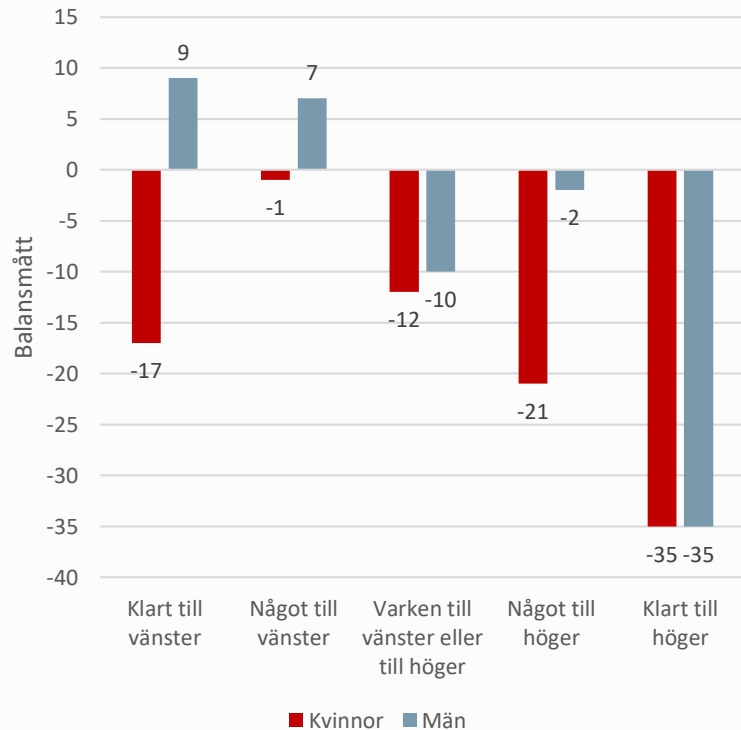

Egen risk – sannolikheten att inte få en acceptabel levnadsstandard

- 55% av kvinnorna och 50% av männen bedömer risken att inte få en acceptabel levnadsstandard från den statliga pensionen som mycket eller ganska hög

Vänster-högerposition spelar roll för hur nöjd eller missnöjd man är (balansmått)

- Bland män förhållandevis tydligt vänster-högermonster
- Bland kvinnor är de mest till vänster betydligt mer missnöjda än männen
- Störst missnöje bland dem klart till höger

Vad man borde ha rätt till, och vad man tror man får

- 53% av kvinnorna och 50% av männen upplever att pensionssystemet inte klarar att ge pensionärerna den levnadsstandard som de borde ha rätt till

- 47% av kvinnorna och 42% av männen tror inte de själva får den levnadsstandard som pensionär som de upplever att man borde ha rätt till

Skillnader mellan olika grupper kvinnor

- Arbetare och egenföretagare mest missnöjda
- De i åldern 50-64 mest missnöjda medan kvinnor 65+ och pensionärer är minst missnöjda
- De med god subjektiv hälsa mindre missnöjda
- Störst stöd för skattefinansiering bland mer resursstarka kvinnor (högre tjänstemän, hög inkomst, hög utbildning, bra hälsa)
- Arbetare, de med dålig hälsa, låg utbildning, lågutbildning samt i åldern 50-64 är de som i högst utsträckning tycker man borde ha rätt att behålla sin levnadsstandard
- Kvinnor i arbetarklass och mellanskikt, kvinnor med medelhög utbildning och 50-64 år hyser minst tilltro till att pensionssystemet kan garantera en hygglig levnadsstandard

Summering

- Övervägande missnöje med pensionssystemet, men allt mindre så sedan 2013
- Kvinnor är generellt mer missnöjda och hyser lägre tilltro till pensionssystemet än män, men skillnaderna är måttliga
- Mer resurssvaga kvinnor hyser lägre tilltro till pensionssystemet
- Avseende stöd för ett skattefinansierat pensionssystem är mer resursstarka kvinnor mest positiva
- Kvinnor och män som står klart till höger är mest missnöjda

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

Tack för er uppmärksamhet!

Maria.Oskarson@pol.gu.se